Redacţiunea Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolfŭ Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Henrich Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger Anton Mesei Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIV.

„Gazeta" ese în fiă-care ɗi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 284. Braşovŭ, Lunĭ, Marţĭ, 24 Decemvre. 1891.

Nou abonamentŭ

la

„GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Ianuarie 1892 st. v.

se deschide nou abonamentŭ,

la care învitămŭ

pe toţĭ amicii şi sprijinitorii foiei nóstre.

Preţulŭ abonamentuluĭ:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei lunĭ 3 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România şi străinătate: pe trei lunĭ 10 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anŭ 2 fl., pe şése lunĭ 1 fl.

Pentru România şi străinătate: pe anŭ 8 francĭ, pe şése lunĭ 4 francĭ.

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale.**

Administraţiunea

„Gazetei Transilvaniei".

Pregătirĭ pentru conferenţă.

Braşovŭ, 23 Decemvre st. v.

Inainte cu câteva ɗile amŭ ɗisŭ, că atenţiunea şi îngrijirile nóstre, ale tuturorŭ, trebue să fiă aţintite la pregătirea cum se cade a conferenţei nóstre generale electorale, ce va avé a se întruni încă înainte de a se începe alegerile dietale.

Este invederatŭ, că succesulŭ viitórei conferenţe va atêrna mai alesŭ dela modulŭ cum va fi pregătită, atâtŭ în ce privesce representarea, câtŭ şi în ce privesce lucrările ei.

Orĭ câtŭ de scurtŭ ar fi timpulŭ, ce ne stă la disposiţiă, suntemŭ de credinţă, că împlinindu-şĭ fiă-care din noi datoria, se va atinge scopulŭ arătatŭ.

Se înţelege, că comitetulŭ centralŭ şi subcomitetele suntŭ în prima liniă chiămate a lucra fără de amânare pentru buna reuşită a conferenţei.

Vedemŭ acum, că în unele părţĭ s'a şi luatŭ iniţiativa pentru întrunirea cluburilorŭ electorale, carĭ vorŭ avé sĕ alégă delegaţĭ la conferenţa generală din Sibiiu.

Astfelŭ — în prevederea apropiatei convocărĭ a conferenţei — au fostŭ convocaţĭ alegĕtorii românĭ din cerculŭ Turdei şi alegĕtorii românĭ din cercurile electorale Sĕlăgiene pe ɗilele de 10, 11 Ianuarie, ca sĕ alégă delegaţĭ pentru acéstă conferenţă.

Precum suntemŭ informaţĭ biroulŭ comitetului centralŭ din Sibiiu a adresatŭ în tóte părţile provocărĭ de a se alege delegaţĭ pentru conferenţa generală, a căreia convocare e proiectată pentru ɗiua de 6 (18) Ianuarie 1892.

Mai trebue óre sĕ spunemŭ, că în momentele critice de faţă ar comite unŭ pĕcatŭ naţionalŭ acela, care nu s'ar interesa şi n'ar stărui ca pregătirile pentru conferenţă sĕ iésă pretutindenĭ câtŭ se póte mai satisfăcĕtórŭ?

Cu atâtŭ mai multŭ trebue sĕ ne interesămŭ de pregătirile din cestiune, cu câtŭ simţimŭ absoluta necesitate de a ne reculege pentru o lucrare mai spornică, mai ageră şi mai solidară.

Trebue odată sĕ curmămŭ marile neajunsurĭ, de carĭ amŭ suferitŭ până acuma, împiedecându-ne unii de alţii, şi carĭ ne-au reţinutŭ şi ne-au încurcatŭ în lucrarea nóstră.

Trebue sĕ se pună pentru viitorŭ o basă mai solidă organisaţiei nóstre. Şi pentru ca sĕ se facă acésta e de lipsă înainte de tóte sĕ se delăture relele de până acuma.

Cea mai de căpetenia cerinţă pentru o bună organisaţiă este şi va fi nemerita alegere a persónelorŭ.

Cluburile nóstre electorale sĕ nu scape din vedere, că décă este sĕ se realiseze dorinţa lorŭ privitóre la o lucrare naţională mai intensivă şi mai energică, atuncĭ trebue sĕ alégă ca delegaţĭ la conferenţa generală bărbaţĭ de aceia, carĭ sĕ fiă în stare a şi lucra în sensulŭ şi în spiritulŭ hotărîrilorŭ, ce se vorŭ lua, căcĭ a fi numai de faţă la conferenţă ca mărturiă nu póte avé nicĭ unŭ folosŭ practicŭ.

Ear delegaţiĭ întrunitĭ în conferenţă, la rêndulŭ lorŭ, vorŭ trebui sĕ ţină sémă de esperienţele făcute până acuma; — vorŭ trebui sĕ dea multŭ mai mare atenţiune cerinţei imperative de a-şĭ compune unŭ organŭ esecutivŭ omogenŭ şi în tóte privinţele corĕspundĕtorŭ grelei sale chiămărĭ.

Inainte de alegerĭ.

Din *Turda* primimŭ următórea telegramă:

„Alegĕtorii românĭ din cerculŭ electoralŭ alŭ Turdei suntŭ convocaţĭ pe 11 Ianuarie st. n. la Turda, cu scopŭ de a alege delegaţĭ pentru conferinţa naţională, ce se va ţiné în Sibiiu.

Presidiulŭ clubului: *Dr. Raţiŭ, Vlăduţu.*

*

Din *Sĕlagiu* primimŭ scirea, că alegĕtorii românĭ suntŭ conchiămaţĭ pentru acelaşĭ scopŭ pe ɗiua de 10 Ianuarie st. n. 1892.

*

Noulŭ fişpanŭ alŭ comitatului Uniădórei abia a fostŭ introdusŭ în postulŭ sĕu şi a şi începutŭ cu cortişirile. După cum ni-se scrie, pe ɗiua de 3 orĭ 4 Ianuarie n. elŭ a proiectatŭ o călĕtoriă la Bradŭ, unde nemeşii îi proiectaseră o primire cu mare alaiu. In părţile Bradului nimenĭ nu se îndoiesce, că acéstă visită a fişpanului s'a proiectatŭ numai cu scopurĭ de corteşire pentru viitórele alegerĭ. De-altmintrelea totŭ acestŭ scopŭ se simţesce şi prin promisiunile subrede şi lipsite de orĭ ce temeiu, ce le-a făcutŭ cu ocasiunea instalărei sale atâtŭ fişpanulŭ Uniădórei, câtŭ şi celŭ alŭ Târnavei micĭ. Românii ar trebui sĕ cunóscă de timpuriu scopurile acestorŭ corteşĭ şi sĕ nu se lase ademeniţĭ de vorbele înşelătóre şi de banchetele, ce auɗimŭ, că se dau în onórea acestorŭ corteşĭ.

*

Organulŭ Slovacilorŭ din Ungaria „*Narodnie Novine*", ocupându-se într'unŭ articolŭ cu viitórele alegerĭ pentru camera ungară, anunţă, că direcţiunea partidului lorŭ în curêndŭ va lămuri printr'o enunciaţiune atitudinea partidului. Până atuncĭ numita fóiă rógă pe toţĭ partisanii, ca sĕ nu se amestece în luptele electorale.

CRONICA POLITICĂ.

— 23 Decemvre.

Cu privire la **programulŭ lucrărilorŭ Reishsrath-ului**, se anunţă următórele din parte oficiósă: Desbaterile asupra tratatelorŭ comerciale se vorŭ începe chiar în a doua şedinţă a camerei austriace şi vorŭ dura o sĕptĕmână. Pe lângă tratatele comerciale, se vorŭ desbate şi proiectele asupra societăţii dunărene de navigaţiune şi reforma studiilorŭ juridice. In luna lui Februarie se vorŭ întruni dietele (Lantag), în Martie se va întruni érăşĭ Reichsrath-ulŭ, ér în mijloculŭ lunei lui Maiu se va închide sesiunea şi apoi se vorŭ întruni delegaţiunile.

— Ɗiarulŭ parisianŭ „Journal des Debats" se ocupă cu unŭ articolŭ despre **pacea europeană**, pe care d-lŭ Tallichet l'a publicatŭ în revista din Lausanne: „*Bibliotèque universelle suisse*". Numitulŭ ɗiarŭ parisianŭ laudă curagiulŭ, cu care d-lŭ Tallichet pledéză contra anexărei Alsaţiei şi Lotaringiei la Germania, numindŭ acéstă anexiune o nenorocire şi unŭ ghimpe perpetuu, care va fi smulsŭ numai prin retrocedarea Alsaţiei şi Lotaringiei Franciei. Décă situaţiunea actuală se va înrĕutăţi din anŭ în anŭ, ɗice d-lŭ Tallichet, atuncĭ póte că Germania se va convinge, că Alsaţia şi Lotaringia nu e numai unŭ pericolŭ continuu, ci chiar o piedecă mare pentru desvoltarea şi prosperarea ei. Póte că atuncĭ Germania va fi aplecată sĕ caute mijlóce pentru delătura-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

(4)

Diplomatulŭ din Gorgonzola.

Novelă, de Antoniu Ghislanzoni.

— „Acum e rêndulŭ nostru, domnule Lanfranconi."

— „Sĕrmana Ifigenia!" strigă Eugenio. „Ea nicĭ că s'a arătatŭ... nicĭ că a luatŭ parte la sĕrbătorire. Fără îndoiélă, că plânge asupra nebunei orbirĭ a tatălui sĕu în vre-unŭ locŭ ascunsŭ alŭ casei."

— „Peste câteva minute voiu sci, ce face. Tu însĕ, bunulŭ meu prietinŭ, reîntórce-te la cârciumă şi te culcă; mâne voiu veni sĕ te scolŭ şi sĕ te conducŭ în braţele miresei tale."

— „Cum? Tu nu vii cu mine la cârciumă?"

— „Nu! Astă nópte voiu durmi la casa domnului Lanfranconi. Imĭ place sĕ-mĭ isprăvescŭ lucrurile repede."

— „Dér cum ... în ce modŭ?"

— „Incredinţéză-mi-le mie!"

Eugenio se depărtă câţĭva paşĭ, apoi se întórse sĕ privéscă, décă intru adevĕrŭ îmĭ realisezŭ intenţia, şi aprópe încremeni de mirare, când a vĕɗutŭ, că deschidŭ şi intru în casa tatălui miresii sale, ce lui i-se părea, ca o cetate neînvinsă.

Am suitŭ treptele spre „galeriă şi am trasŭ încetŭ sîrma clopoţelului. Unŭ lacheu deschise uşa.

— „Potŭ vedé pe domnulŭ Lanfranconi Egidius, preşedintele reuniunei democratice italiano-latine, pe căpitanulŭ gardei naţionale etc. etc.?"

— „Domnulŭ meu" rĕspunse lacheulŭ. „Măria sa domnulŭ se află în grădină, unde se va da adĭ o mare cină."

— „Cu atâtŭ mai bine! Chiamă-lŭ, te rogŭ, îndată aici şi spune-i că unŭ domnŭ din Petersburg voesce sĕ-i vorbéscă într'o cestiune importantă."

Ɗicêndŭ acestea am păşitŭ în sală şi am şeɗutŭ pe unŭ divanŭ.

— „N'ai puté veni d-ta mâne diminéţă?"

— „Gândescĭ, hĕbĕucule, că unŭ omŭ, care vine dreptŭ din Rusia într'o afacere secretă, are timpŭ şi voiă sĕ fiă cu consideraţiă faţă de plăcerea cuiva? Incă astă-séră trebue sĕ depeşezŭ domnului ministru preşedinte Gorciacoff, care în timpŭ ce-ţĭ vorbescŭ eu aicĭ, póte, aşteptă în cabinetulŭ sĕu de lucru rĕspunsulŭ domnului Lanfranconi. Şi rĕspunsulŭ acesta trebue sĕ-lŭ comunice cu Ţarulŭ încă înainte de mieɗulŭ nopţii, apoi îndată ce va fi diminéţă, depeşa mea o va comunica-o tuturorŭ cabinetelorŭ marilorŭ puterĭ!... Nătângule!"

Lacheulŭ se plecă adêncŭ şi se grăbi cu vestea. După câteva minute, domnulŭ Lanfranconi păşi mormăindŭ în sală.

— „Fără îndoiélă asta e o rătăcire, La ce dracu 'mĭ vorbescĭ mie de Rusia, de cabinete, mojicule?!"

— „Onorate domnule preşedinte alŭ reuniunei democratice italiano-latine" ɗiseiu în tonŭ protestatorŭ „aşĭ dori sĕ vorbescŭ cu d-vóstră între patru ochĭ. Fiĭ bunŭ concediază pe lacheu."

La semnulŭ domnului Lanfranconi, lacheulŭ se depărtă.

— „Iartă-mĭ domnule, décă pentru realisarea dorinţei mele de-a face cunoscinţă c'unŭ bărbatŭ faţă cu care portŭ cea mai mare admiraţiune, m'am vĕɗutŭ silitŭ a recurge la o stratagemă, care se póte ɗice, e niţelŭ cam bizară. Ce-i dreptŭ n'am adusŭ pe séma d-vóstră depeşĭ dela cabinetulŭ rusescŭ, dér am doritŭ sĕ vĕ stringŭ mâna şi sĕ-mĭ esprimŭ sentimentele mele de stimă..."

— „Cum?... d-ta aşaderă numai de aceea te-ai numitŭ diplomatŭ ca sĕ poţĭ păşi în casa mea şi...?"

— „Şi în persónă sĕ onorezŭ pe marele politicŭ, dela care în momentele acestea atêrnă sórtea Italiei, séu dóră chiar a Europei întregĭ."

Faţa domnului Lanfranconi începea sĕ se însenineze. Când întră avea nisce ochĭ plinĭ de mâniă, dér norii se împrăsciară de pe fruntea lui şi în jurulŭ buzelorŭ se ivi unŭ surisŭ blândŭ.

— „Mărturisindŭ adevĕrulŭ... n'am meritatŭ atâta onóre. Décă am contribuitŭ prin ceva la promovarea liberărei patriei, acésta caută s'o atribuescŭ mai multŭ posiţiunei şi împrejurărilorŭ mele, carĭ mi-au permisŭ, sĕ aducŭ unele jertfe, decâtŭ..."

— „Domnulŭ meu, câţĭ ómenĭ nu avemŭ noi, carĭ amĕsuratŭ împrejurărilorŭ ar puté sĕ facă mai multŭ de-

rea acestei slăbirĭ şi sĕ dea Dumneḑeu, ca acésta sĕ se întêmple la timpŭ. Numitulŭ ḑiarŭ apoi lăudândŭ bunele idei ale d-lui Talichet, ḑice între altele: „Noi nu amenințămŭ pacea Europei; nicĭ pe departe nu ne gândimŭ sĕ o turburămŭ, şi noi, mărturisimŭ sincerŭ, suntemŭ aplecațĭ a crede, că toțĭ voiesc séu celŭ puținŭ dorescŭ pacea, şi că nimenea nu țintesce la aceea, ca sĕ o turbure. De unde vine dér atmosfera acésta grea, care ne înăduşesce pe toțĭ? După părea d-lui Talichet, acésta vine dela greşelele cele marĭ, ce s'au comisŭ în anulŭ 1871. Că óre acestea se vorŭ puté repara séu nu, noi nu vomŭ discuta aicĭ. Numai una fiă-ne permisŭ sĕ ḑicemŭ autorului elvețianŭ: nu noi amŭ comisŭ acele greşelĭ!"

— D-lŭ *Carnot* a primitŭ cu ocasia **anului nou felicitările corpului diplomaticŭ.** — Nunțiulŭ apostolicŭ a rostitŭ următórea alocuțiune: „Colegii mei diplomaticĭ şi eu suntemŭ fericițĭ sĕ vĕ aducemŭ, cu omagiile nóstre, urările nóstre de deplină prosperitate pentru d-vóstră, domnule Preşedinte şi pentru nobila națiune francesă a cărei magistratură supremă vĕ este încredințată. Cerêndŭ divinei providențe sĕ le asculte în cea mai largă mĕsură, vĕ rogŭ d-le preşedinte, sĕ le primițĭ sincera şi respectuósa espresiune." D-lŭ Carnot a mulțumitŭ pentru sentimentele esprimate cu privire la Francia şi la preşedintele republicei, şi a adăogatŭ: „Anulŭ 1892 va fi, noi îlŭ urămŭ şi îlŭ dorimŭ cu toții, unŭ anŭ pacĭnicŭ şi roditorŭ, în timpulŭ căruia guvernele vorŭ puté sĕ consacre silințele şi activitatea lorŭ la studiulŭ intereselorŭ sociale, carĭ se impunŭ din ce în ce mai multŭ solicitudinei lorŭ luminate. Décă Republica are cunoscința de drepturile şi de tradițiunile Franciei, ea nu este mai puținŭ alipită politicei de pace şi de concordiă internațională. „Reînoițĭ acéstă asigurare guvernelorŭ ai cărorŭ representanțĭ atâtŭ de autorisațĭ sunteți."

— Ḑiarulŭ „Hamburger Nachrichten" polemisândŭ cu „Weser-Ztg" şi cu alte foi germane din provinciă, privitorŭ la **dimisionarea principelui Bismark,** ḑice următórele: „Pe basa întregei situațiunĭ, principele Bismark nicĭodată nu a fostŭ convinsŭ despre nestabilitatea posițiunei sale; e dreptŭ, că a fostŭ convinsŭ încă înainte de convorbirea cu Windhorst, că împĕratulŭ e firmŭ hotărîtŭ, a face întrebuințare de dreptulŭ sĕu de a numi unŭ altŭ cancelarŭ. Nu trebue sĕ-şĭ ia cineva refugiu la deducțiunĭ silite ca „Weser Ztg", pentru-că se înțelege, că convingerea acésta a principelui Bismark era pe deplinŭ în consonanță cu antipatia sa, de a purta însuşĭ responsabilitatea dimisiunei sale.

SCIRILE ḐILEI.

— 23 Dec. (4 Ian.)

Regele României, însoțitŭ de principele Ferdinand, de d. generalŭ Theodori şi de d. Colonelul Candiano a plecat erĭ la Palanza, după cum anunță „Globulŭ", pentru a petrece sĕrbătorile cu Majetatea Sa Regina.

***

Regele Sêrbiei, după cum se vestesce din Belgradŭ, va visita şi în viitorŭ mai multe curțĭ europene, în scopulŭ educației sale politice. După cum anunță „Dnewni List", cea dintâiu visită se va face la curtea din Londra, unde regele Alexandru va sta 14 ḑile; regele învață deja de pe acum cu multŭ zelŭ englezesce.

***

Şcirĭ personale. Aflămŭ cu părere de rĕu, că d-lŭ *V. Babeşu* preşedintele comitetului centralŭ electoralŭ, este bolnavŭ de influenză. Ii dorimŭ câtŭ mai grabnică însĕnătoşare!

***

Scirĭ militare. Maj. Sa monarchulŭ a numitŭ locotenențĭ în reservă pe voluntarii, carĭ au depusŭ esamenulŭ de oficerŭ: Valeriu Puscariu reg. 31; Nicolau Constantinovicĭ reg. 42; Nicolau Popovicĭ reg. 63; Sim. Vladŭ reg. 64; Romulŭ Nicóra reg. 31; Leonŭ Romanŭ reg. 2; Stefanŭ Vertanŭ reg. 33. — La vênătorĭ: Iosifŭ Iancu bat. 11; Alecsandru Moldovanŭ bat. 18. — Sub locot. la inf: Aurelŭ Popŭ la reg. 73; Mih. Balintŭ reg. 10; Nicolau Crisbăşianŭ reg. 50. — Cadețĭ: George Bobeşiu şi Ioanŭ Păolea reg. 38; Aug. Boțiu reg. 63; St. Popovicĭ reg. 43.

***

Strĕinii şi Braşovulŭ. In decursulŭ anului 1891 Braşovulŭ a fostŭ visitatŭ de 4940 strĕinĭ. Intre aceştia 1 a fostŭ din Egiptŭ: 1 din Belgia; 54 din Bulgaria; 3 din Canada; 112 din Germania; 2 din Anglia; 20 din Francia; 1 din Olanda; 7 din Italia; 1 din Norvegia; 17 din Bosnia şi Erțegovina; 739 din Austria; 1977 din România; 4 din Rusia; 1 din Scoția; 1 din Elveția; 1 din Sêrbia; 4 din Turcia; 1 din Iersei şi 1992 din Ungaria şi Transilvania.

***

Românii în Bucovina. In timpŭ de 115 anĭ, de când Bucovina s'a anexatŭ la Austria, ea s'a schimbatŭ fórte. Atuncĭ numĕrulŭ locuitorilorŭ ei era de 75,000 dintre carĭ 55,000 Românĭ, 12.000 Rutenĭ gr. or. şi restulŭ 8,000 armenĭ, jidanĭ, țiganĭ etc. Astăḑĭ, poporațiunea Bucovinei sĕ urcă la 650,000 suflete, din care numĕrulŭ Românilorŭ e 200,000. Care va sĕ ḑică, Românii s'au înpătritŭ, dér celelalte semênții s'au îmulțitŭ si mai tare; causa sporirii lorŭ este imigrațiunea, pe când dintre Românĭ mulțĭ au emigratŭ în România, vênḑêndu-şĭ aprópe toțĭ şi moşiile din Bucovina. Deci elementulŭ românescŭ din fosta țéră a lui Stefanŭ celŭ mare nu este perdutŭ. Dér trebue ajutatŭ!

***

Din țéra Oltului ni-se scrie, că noulŭ fişpan alŭ Făgăraşului, Guido de Bauszern a mai suspendatŭ ḑilele acestea din postŭ pe doi Românĭ, anume pe d-lŭ *Iacobŭ Popeneciu,* fisolgăbirĕulŭ din cerculŭ Branului, şi pe d-lŭ *Alduleanŭ Mețianu.* Din greşélă póte, în comitatulŭ Făgăraşului mai rĕmaseră până aḑĭ câțiva Românĭ nehuiduițĭ din posturĭ. Bauszern însĕ scie sĕ repare greséla acésta câtŭ de bine — mai erĭ, alaltă-érĭ scóse din postŭ pe uniculŭ vice-spanŭ românŭ din țéră, ér acum a începutŭ sĕ facă asemenea şi cu ultimii fisolgăbirĕi românĭ, ce-au mai rĕmasŭ nehuiduițĭ. Apoi sĕ mai ḑică cineva, că Bausznern nu e bun „patriotŭ" şi că nu'şĭ înțelege misia cu care a fostŭ trimisŭ la Făgăraşŭ?!

***

Urmările fómetei în Rusia. Ingrijirea guvernului rusescŭ de nenorocițiĭ bântuițĭ de mizerie a produsŭ în ḑiua de 29 Decemvre st. n. o mare vĕrsare de sânge în Baku. Guvernulŭ rusescŭ adecă a transportatŭ o mulțime de locuitorĭ de prin ținuturile bântuite de fómete la Baku, unde puteau găsi de lucru. Dér lucrătorii persianĭ au vĕḑutŭ în acésta o concurență nedréptă pentru dênşi şi şi-au pusŭ în gândŭ sĕ scótă afară cu forța pe lucrătorii ruşĭ din oraşŭ. Odată însĕ acéstă revoltă hotărîtă şi începută, ea degeneréză într'unŭ adevĕratŭ jafŭ şi omorŭ îndreptatŭ în contra negustorilor ruşĭ. Garda orăşenéscă trimisă în contra persianilorŭ a fostŭ respinsă şi resvrĕtiții începură acum a ridica baricade. Guvernatorul venind în persónă sĕ somese pe rĕsvrătițĭ sĕ se retragă, a fostŭ lovitŭ cu pietrii şi a trebuitŭ sĕ fugă. Atuncĭ se trimise o trupă de soldațĭ, care dela prima salvă culcă la pămêntŭ vr'o 50 de persianĭ. O altă trupă de călărețĭ risipì pe ceialalțĭ. Numérulŭ morțilorŭ, atâtŭ ruşĭ câtŭ şi persianĭ, trece peste o sută.

***

Primarŭ alŭ Bucurescilorŭ, în loculŭ d-lui Pache Protopopescŭ demisionatŭ, a fostŭ alesŭ d. Orbescu.

***

Festivitatea împărțirei hainelorŭ la copiiĭ seracĭ din locŭ, precum scimŭ, se va face mâne, în ajunulŭ Crăciunului la 3 óre p. m. în sala cea mare a gimnasiului românescŭ. Festivitatea se va începe printr'unŭ discursŭ rostitŭ de părintele Voina. Corulŭ, sub conducerea d-lui Popoviciu, va esecuta câteva colinde. Totŭ mâne, la aceeaşĭ óră, se vorŭ împărți vestmintele şi elevilorŭ sĕracĭ dela şcóla poporală din Braşovulŭ-vechiu. Ar fi de doritŭ, ca publiculŭ românŭ sĕ contribue la ridicarea acestorŭ festivitățĭ printr'o asistență câtŭ mai numĕrósă.

***

Frigŭ în Italia. Cetimŭ în „Bucarest", că în Neapole frigulŭ e fórte mare. Linia ferată, care duce dela Campo Basso la Termini e astupată de zăpadă. Unŭ trenŭ s'a înămolitŭ în zăpadă între stațiunile Campolieto şi Ripabottoni. O mulțime de călătorĭ s'au datŭ josŭ şi s'au rĕspânditŭ prin provinciă pe la Brindisi şi Tarent.

***

† Nicolae Rosnovan, mare proprietarŭ în Iaşĭ, a fostŭ înmormêntatŭ alaltă-erĭ. Reposatulŭ a fostŭ unchiu alŭ reginei Natalia.

***

Gladstone, marele bărbatŭ de statŭ englesŭ a împlinit în sĕptĕmâna trecută vêrsta de 82 de anĭ. Cu ocasiunea acésta a primitŭ dênsulŭ o mulțime de felicitărĭ.

***

Congresŭ alŭ căilorŭ ferate. La congresulŭ căilorŭ ferate ce s'a ținutŭ în ḑilele aceste la Düsseldorf, s'a luatŭ hotărîrea, ca în luna lui Martie a anului viitorŭ, sĕ se țină o nouă conferință în Budapesta, în care se va discuta cestiunea privitóre la mersulŭ trenurilorŭ pe căile ferate internaționale.

***

Țarulŭ Rusiei, auḑindŭ despre pensiunea de 50,000 francĭ, pe care a votat'o sobrania bulgară principelui Battenberg, se spune, că ar fi ḑisŭ următórele: „Imĭ place, când popórele îşĭ arată recunoscința față de principi lorŭ şi când cu deosebire Bulgarii îşĭ aducŭ aminte de datorința recunoscinței; acéstă datorință ar trebui sĕ o aibă Bulgarii şi față de binefăcĕtorii lorŭ."

Mocsary către alegĕtorii sĕi din cerculŭ Caransebeşului.

Din incidentulŭ încheiărei actualei sesiunĭ dietale, deputatulŭ Ludovicŭ Mocsary a adresatŭ o scrisóre către alegĕtorii sĕi din cerculŭ Caransebeşului. Acésta scrisóre servesce ca o dare de sémă despre activitatea de deputatŭ a d-lui Mocsary şi e de următorulŭ cuprinsŭ:

Mai întêiu amintesce d-lŭ Mocsary, că d-sale, când a fostŭ alesŭ ca deputatŭ, nu i-s'a cerutŭ o anumită programă a acțiunei sale parlamentare; nu i-s'a datŭ nicĭ însărcinarea, ca sĕ se ocupe în modŭ specialŭ cu importanta cestiune a intereselorŭ de naționalitate, ba în scrisórea adresată lui cu acea ocasiune i-s'a ḑisŭ din partea alegĕtorilorŭ, că „sĕ represente nu causa lorŭ, ci causa patriei" Aceste douĕ probleme însĕ, ḑice elŭ,

---

câtŭ d-vóstră, şi totuşĭ nu facŭ. D-vóstră ațĭ înființatŭ o reuniune democratică italiano-latină, căreia odată întrégă Italia va avé sĕ-i mulțuméscă liberarea. Gorciacoff a avutŭ cu desăvêrşire dreptate, când vorbindŭ în ḑilele trecute cu mine în Petersburg despre d-vóstră..."

— „Cum? D-ta ai vorbitŭ cu prințulŭ Gorciacoff?... D-ta întruadevĕrŭ ai venitŭ din Petersburg? Mĕ rogŭ, pofțesce ocupă locŭ..."

— „Nu, nu, domnule preşedinte, momentele d-vóstră suntŭ scumpe şi nu voescŭ sĕ vĕ rețínŭ. Mulțumescŭ norocului meu, că am fostŭ fericitŭ sĕ vĕ vĕdŭ. Décă mĕ voiu reîntórce în Petersburg potŭ sĕ spunŭ prințului Gorciacoff — care s'a miratŭ deja fórte multŭ, că nu cunoscŭ pe celŭ mai mare învĕțatŭ alŭ Italiei — îi voiu puté spune, că nu numai am vĕḑutŭ pe domnulŭ Lanfranconi, dér l'am auḑitŭ chiar şi vorbindŭ; că am fostŭ la casa lui şi i-am strinsŭ mâna, care c'o trăsătură de condeiu ar puté schimba sórtea Europei!"

Ḑicêndŭ acestea m'am plecatŭ adêncŭ şi voiam sĕ iesŭ, dér d-lŭ Lanfranconi îmĭ prinse mâna şi mĕ sili sĕ rĕmânŭ.

— „Domnule.... nu potŭ permite, ca d-ta sĕ te depărtezĭ astfelŭ dela casa mea. Unŭ paharŭ de vinŭ, unŭ filigénŭ de cafea.. unŭ punciu!" Te rogŭ mai aştéptă unŭ momentŭ...

— „Décă d-ta doresci..."

— „Nu numai dorescŭ, ci pretindŭ chiar... Nicĭ unŭ omŭ de omeniă nu s'a depărtatŭ dela casa mea, fără de-a nu-mĭ gusta vinulŭ...."

— „Domnule, d-ta întru adevĕrŭ eştĭ fórte grațiosŭ!... Dér nicĭ nu e mirare... In Paris contele Walewski a ḑisŭ în salonulŭ marchisei de Orleanoff, că Italia n'are decâtŭ unŭ singurŭ democratŭ adevĕratŭ... şi acela eştĭ d-ta".

Ochii d-lui Lanfranconi schinteiau. După ce mi-am prădatŭ oratoria cu astfelŭ de prostii, lacheulŭ aduse o sticlă de vinŭ şi la unŭ semnŭ alŭ domnului sĕu se depărtă îndată.

— „E ceva deosebitŭ, că numele meu e cunoscutŭ în Rusia, Anglia şi Francia" ḑise bĕtrânulŭ domnŭ ciocnindŭ cu mine... „Ce-am făcutŭ eu, ca sĕ am astfelŭ de renume? Abia am eşitŭ odată afară din Gorgonzola.... Ideile mele politice suntŭ subordinate voinței câtorva prietinĭ ai mei, carĭ îmĭ onoréză casa cu presența lorŭ. In clubulŭ înființatŭ de mine am vorbitŭ numai de douĕ orĭ şi nu credŭ, că cu totulŭ la olaltă sĕ fi ḑisŭ douĕḑecĭ de vorbe..."

— „Douĕḑecĭ de vorbe din gura domnului Lanfranconi ajungŭ mai multŭ decâtŭ douĕḑecĭ de tomurĭ dela politicii de-a doua mână, carĭ suntŭ pline de vorbe, dér n'au nicĭ unŭ principiu. Séu dóră nu te-am auḑitŭ eu vorbindŭ pe galeriă cu câteva minute înainte? Câtŭ focŭ, ce oratoriă în acea scurtă vorbire! La câtă mulțumire ai îndatoratŭ d-ta epoca de față prin aceea, că ai ilustratŭ aşa de liberŭ şi viu situația faptică a Europei, situația diferitelorŭ națiunĭ şi ideile nouĕ ale popórĕlorŭ. D-lŭ Albacioff, vorbindŭ în ḑilele trecute cu contele Andrianoff despre d-ta, ḑise aceste remarcabile cuvinte: „Italia are douĕ marĭ capacitățĭ, carĭ în situația de față o potŭ duce la scopŭ: unulŭ e Cavour, care durere deocamdetă s'a retrasŭ din fruntea afacerilorŭ, celalaltŭ e d-lŭ Lanfranconi, preşedintele reuniunei democratice din Gorgonzola, dér celŭ din urmă e cu multŭ mai modestŭ şi cu multŭ mai ambițiosŭ decâtŭ sĕ priméscă cea mai înaltă funcțiă de statŭ."

— „Oh, aşa e! Cu multŭ mai ambițiosŭ!" strigă domnulŭ casei, golindŭ până în fundŭ paharulŭ. „Dér décă miniştrii actualĭ voescŭ sĕ abuseze de oficiulŭ lorŭ... mi-aşĭ lăsa cuibulŭ.... şi-aşĭ sbura în Turinŭ sĕ liberezŭ patria".

(Va urma.)

După unspreḑece anĭ.

Şi étă-mĕ iarăşĭ cu dragoste întorsŭ la sînulŭ tĕu, oraşŭ frumosŭ şi veselŭ, în care am petrecutŭ o mare parte a tinerețelorŭ mele şi de care-mĭ suntŭ legate multe şi gingaşe amintirĭ ale acestorŭ ḑile, când unŭ sóre luminosŭ şi dătătorŭ de căldură sĕ ridica pe orizonulŭ vieții şi deşteapta în inimĭ dorințe şi sentimente mărețe, dér până atuncĭ necunoscute.

Şi chiar îmbrăcatŭ în unŭ posomorîtŭ vesmêntŭ de érnă, te-am recunos-

niciodată n'a pututŭ sĕ le despartă de olaltă. Regretă, că în direcţia doritădе d sa activitatea desvoltată în dietă a fostŭ multŭ mai puţină şi mai fără efectŭ, decâtŭ s'o afle vrednică a o mai aminti în particularŭ. Când din nou a întratŭ în dietă, şi-a trasŭ pe sémă, că óre fire-ar cu putinţă sĕ continue în acelaşĭ modŭ şi în acelaşĭ tonŭ procederea urmată în 1886, când s'a ridicatŭ în contra înfiinţărei aşa ḑiselorŭ Kulturegylet-urĭ şi a ajunsŭ la convingerea, că a continua lupta în acelaşĭ modŭ n'ar fi cu scopŭ, ba ar fi chiar imposibilŭ. După marile scene turbulente şi pătimaşe, ce le-a provocatŭ vorbirea lui din Februarie 1886, şĭ-a mai ridicatŭ încă de câteva orĭ cuvêntulŭ, deşi într'unŭ tonŭ cevaşĭ mai puţinŭ acutŭ, dér totdéuna aceleaşĭ scene s'au repetatŭ, aşa că a fostŭ silitŭ sĕ védă, că continuândŭ pe calea acésta n'ar puté ajunge la altŭ resultatŭ, decâtŭ ca „cea mai importantă, cea mai sântă causă sĕ devină unŭ motivŭ de scandale.“

S'a adeveritŭ, ce-i dreptŭ — continuă d-lŭ Mocsary — că adevĕrulŭ pronunţatŭ nu s'a datŭ uitărei, ba elŭ a străbătutŭ adêncŭ, dér s'a adeveritŭ şi aceea, că corporaţiunea, din alŭ căreia sinŭ de faptŭ au fostŭ eschisŭ reprensentanţii partidelorŭ naţionale, voesce sĕ esercieze dreptulŭ patriei astfelŭ, că nu tolerézĕ nicĭ măcarŭ pe oratorulŭ, căruia singurŭ i-a mai rĕmasŭ sĕ represente interesele naţionalităţilorŭ. A mai forţa lucrulŭ sub astfelŭ de împrejurărĭ nu s'ar fi potrivitŭ cu seriositatea causei, n'ar fi fostŭ în consonanţă cu acea pĕtrundere adêncă, cu care partida naţională română îşĭ tractéză causa sa.

In urma acésta, ḑice d-lŭ Mocsary, că a fostŭ silitŭ a se mărgini numai întru aşĭ ridica cuvêntulŭ când s'au adusŭ pe tapetŭ unele proiecte de legĭ, ce stau în legătură cu cestiunea de naţionalitate, cum a fostŭ proiectulŭ de lege pentru Kişdedovurĭ. Pentru susţinerea vederilorŭ sale s'a folositŭ mai multŭ de calea pressei, deşi a avutŭ şi aicĭ sĕ lupte cu greutăţĭ marĭ, deórece pressa i-a denegatŭ deschiderea colónelorŭ sale şi astfelŭ s'a silitŭ a face propagandă vederilorŭ sale numai prin broşurele: „A régi magyar nemes“ din 1889; „Az állami Közigazgatás“ din 1890 şi „A függetlenségi párt“ din acelaşĭ anŭ. N'au lipsitŭ bărbaţĭ, carĭ sĕ apróbe vederile sale, dér nu s'a găsitŭ nicĭ unulŭ carĭ sĕ pledeze pentru vederile lui fiă în dietă, fiă pe calea presei, orĭ măcarŭ prin vre-o broşură. Astfelŭ acum, când vré sĕ-şĭ dea séma înaintea alegĕtorilorŭ sĕi, n'are despre ce-şĭ da, deórece, durere, cu resultate faptice nu se póte lăuda.

(Va urma.)

Din comitatulŭ Têrnavei-micĭ.

D. St. Mărtinŭ, 29 Decemvre n. 1891.

(Instalarea noului fişpanŭ). Astăḑĭ s'a sĕvîrşitŭ aicĭ instalarea noului fişpanŭ alŭ comitatului Têrnavei-micĭ, Sandor Ianos, cu o paradă ne mai vĕḑută pe aicĭ.

Intêmpinatŭ fiindŭ de vice-şpanulŭ la comuna Cucerdea română, pe la 11 óre a întratŭ în D. St. Mărtinŭ în bubuitulŭ treascurilorŭ, urmatŭ fiindŭ de unŭ convoiu de peste 80 trăsurĭ.

In vorbirea sa de instalare a accentuatŭ, că acestŭ pămêntŭ l'au cuceritŭ Ungurii cu sângele lorŭ încă înainte cu 1000 de anĭ, şi că prin urmare aştéptă ca aicĭ *„cu toţii sĕ fimŭ însufleţiţĭ de acelaşĭ spiritŭ patrioticŭ şi naţionalŭ“*

A ḑisŭ, că deşi încă tînĕrŭ, a primitŭ acestŭ postŭ înaltŭ în speranţa, că *aicĭ va afla numai soţĭ de principii* şi amicĭ, precum şi că e convinsŭ, cumcă acestŭ comitatŭ este unulŭ din celea cu simţĕminte mai maghiare.

Advocatulŭ românŭ *Vasile Zĕhanŭ*, salutându-lŭ în limba maghiară (!!) atrage atenţiunea noului fişpanŭ asupra împrejurărei, că în acestŭ comitatŭ 47% a locuitorilorŭ suntŭ Românĭ, pentru carĭ cere dreptate şi egalitate pe tóte terenurile, că numai aşa se póte spera fericirea acestei patrii, în care suntemŭ avisaţĭ a trăì şi a muri, Ungurii cu Românii la olaltă.

La acestea, Sandor Ianos a rĕspunsŭ: că dênsulŭ va considera numĕrulŭ mare de Românĭ ai comitatului, şi în totŭ modulŭ posibilŭ va asigura libera lorŭ desvoltare naţională — însĕ şi aştéptă dela Românĭ, ca sĕ fiă bunĭ patrioţĭ; a ḑisŭ mai departe, că şi pănă acuma guvernulŭ maghiarŭ a făcutŭ paşĭ pentru apropiarea acestorŭ douĕ naţiunĭ şi dênsulŭ bucurosŭ va fi mijlocitorŭ în acéstă direcţiune.

In comitatulŭ Têrnavei micĭ 47% a locuitorilorŭ suntŭ Românĭ, 27% Saşĭ, 26% Ungurĭ, Jidovĭ etc., şi cu tóte acestea minoritatea acésta disparentă dispune esclusivŭ de sórtea acestui comitatŭ, aşa că în D. St. Mărtinŭ aḑĭ nu vei mai găsi nicĭ unŭ Românŭ în oficiu publicŭ.

Peste totŭ, Românii au rĕmasŭ pasivĭ faţă cu acestŭ tămbălĕu, afară de 6—7 carĭ se presentară mai multŭ din curiositate.

Coresp.

Telegramele „Gaz. Trans.“

(Serviciulŭ biuroului de cor. din Pesta.)

Budapesta, 4 Ianuarie. Majestatea Sa monarchulŭ a sositŭ aḑĭ diminéţă la 6 óre şi 30 minute. Indată după sosire se duse la castelulŭ regescŭ.

Fostulŭ generalŭ de honveḑĭ *adlatus*, Graef, a rĕposatŭ. Trenulŭ mixtŭ, ce venea dela Szabadka derailà erĭ la cotitura din dosulŭ traseului dela Soroksar. Osia locomotivei s'a frântŭ. Nimenea nu a fostŭ vătĕmatŭ. Şése vagóne s'au sfărâmatŭ.

In spitalurile din capitală se află actualmente 109 bolnavĭ de influenză. Defraudantulŭ Piufsich a fostŭ înmormêntatŭ erĭ. Starea sănătăţii primarului oraşului, Kammermayer, e fórte ameninţată. E de aşteptatŭ o catastrofă. Cunoscutulŭ scriitorŭ Ludovicŭ Komcsy a muritŭ.

Bucurescĭ, 4 Ianuarie. Regele şi moştenitorulŭ tronului au plecatŭ aséră la Pallanza, ca sĕ visiteze pe regina.

Bremen, 4 Ianuarie. Trenulŭ de persóne se ciocni la Wusting cu o locomotivă, conductorulŭ şi fochistulŭ au fostŭ ucişĭ. Pasagerii au rĕmasŭ nevătămaţĭ.

DIVERSE.

Unŭ vênătorŭ cinstitŭ. Foile italiane povestescŭ următorulŭ episodŭ, fórte caracteristicŭ pentru regele Umberto, de pe timpul petrecerei acestuia la Monza: Monarchulŭ are obiceiulŭ sĕ vêneze singurŭ în împregiurimea dela Monza, însoţitŭ numai de credinciosulŭ sĕu câne. Odată zărì regele unŭ iepure într'o tufă, ţinti şi slobozi puşca într'acolo. Dér în acelaşĭ momentŭ rĕsunà şi din partea cealaltă o împuşcătură. Regele grăbì spre loculŭ unde fù isbitŭ iepurele, şi află aicĭ unŭ ţĕranŭ de rêndŭ, care, încă cu puşca fumegândă în mână, i contestà monarchului, pe care nu-lŭ recunoscŭ, dreptulŭ asupra iepurelui. Intre amêndoi vênătorii se iscà o cértă, care se fini cu aceea, că regele luà iepurele şi plecà cu elŭ acasă, unde'lŭ dete servitorilorŭ, ca sĕ'lŭ gătéscă. Regele stete acolo pănă când iepurile fù gătitŭ. Dér mare fù mirarea sa când află în trupulŭ iepurelui alicĭ, carĭ au fostŭ slobozite de o puşcă strĕină. Acum recunoscù că ţĕranulŭ a împuşcatŭ iepurile. Regele trimise îmediatŭ sĕ caute pe ţĕranŭ, pe care îlŭ şi aduseră după câtva timpŭ. Regele se duse înaintea lui şi ḑise: „Iubite amice! Acum am vĕḑutŭ, că n'am avutŭ dreptate; dér fiindcă iepurele e friptŭ, te rogŭ sĕ-lŭ mănâncĭ împreună cu noi!“ Ţĕranulŭ lăsà sĕ fiă mecanicŭ condusŭ la masă, împrejurulŭ căreia şedeau deja toţĭ membrii familiei regescĭ.

Causele sinuciderei în armată. E adesea fórte greu a stabili causele imediate ale sinuciderei; într'unŭ numĕrŭ de casurĭ scapă cu desĕvêrşire învestigaţiunei nóstre. Intr'unŭ modŭ generalŭ se póte ḑice, că o clasificaţiune de o valóre absolută asupra causelorŭ sinuciderei, nu se póte face. In armata austriacă causa sinuciderei e cunoscută séu presumată numai pentru a treia parte a totalului sinucişilorŭ. O a treia parte a sinuciderilorŭ de causa cunoscută se atribue repulsiunei pentru meseria armelorŭ; o a treia parte aprópe la téma de pedépsă séu ca efectŭ alŭ unei condamnărĭ; desgustulŭ de viéţă şi patimile (morale) inimei, formézĕ proporţiunea aproximativă de 1 a 13 din totalŭ. In armata germană a treia parte a sinuciderilorŭ e, asemenea de causă necunoscută; ca şi în armata austriacă, a treia parte din sinuciderile, cu cause necunoscute suntŭ produse prin téma de pedépsă; bólele mintale represintă 1 a 12, suferinţele, mâhnirile intime 1 a 20 din totulŭ. Desgustulŭ de meseriă, ca şi alte cause comune, adecă independente de meseria militară şi numai a patra parte recunóşte ca mobilŭ cause inherente armatei. Printre cele dintâiu figurézĕ diferite stărĭ psihopatice (1 a 6 din totalŭ) sinuciderea din dragoste, (pasiune amorósă.) (1 a 7), printre cele din urmă téma de pedépsă şi remuşcarea pentru greşelĭ disciplinare (1 a 7 din totalŭ). Desgustulŭ de meseriă nu produce decâtŭ 1 a 40 din totalŭ. In armata francesă sinuciderile de causă necunoscută represintă 1 a 10 din totalŭ. Bólele mintale sub diferitele lorŭ forme dau proporţiunea însemnată de 1 a 5 din totalŭ; sinuciderea din pasiune produce cam aceiaşĭ proporţiune, téma de pedépsă produce o proporţiune ceva mai însemnată. Repulsiunea causată de serviciulŭ militarŭ produce 1 a 16 din totalŭ. Odinióră nostalgia figura printre causele puternice ce determina sinuciderea; astăḑĭ se observă fórte rarŭ. Alcoolismulŭ acutŭ determină uneorĭ sinuciderea, dér şi mai desŭ încă alcoolismulŭ chronicŭ. Diferitele cause, carĭ determină sinuciderea în armata română suntŭ: téma de pedépsă pentru fapte disciplinare séu de dreptŭ comunŭ; nostalgia şi desgustulŭ de meseria militară; casurĭ cu totulŭ isolate suntŭ produse de diferite patimĭ sufleteştĭ, nemulţămirea de apreciarea şefilorŭ, alcoolismŭ acutŭ etc. etc.

„Timpulŭ.“

O casă gigantică. La Chicago se construesce acum o casă uriaşă, care nu va avé sĕmĕnŭ în lume. Ea va avé 18 etage şi va servi ca locŭ de întrunire pentru francmasonĭ. Partea dinspre stradă a acestui edificiu colosalŭ se va compune din sute de birourĭ comerciale. Casa e aprópe gata şi deja una din camerele de josŭ e închiriată cu 16,000 de dolarĭ pe anŭ. In pivniţele acestei case vorŭ fi 50,000 de lădĭ de oţelŭ, care vorŭ fi închiriate cu 5 dolarĭ pe anŭ, la persónele, carĭ au de păstratŭ deposite. Clădirea acésta a pricinuitŭ proprietarului ei cheltuelĭ de 6,000,000 dolarĭ.

Proprietarŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

cutŭ la prima vedere, căcĭ atâtŭ de bine ne cunosceamŭ noi odinióră şi atâtŭ de acasă mĕ simţiamŭ între zidurile sale, cum sĕ simte copilulŭ la sînulŭ desfătătorŭ alŭ maicei lui.

Aceiaşĭ munţĭ înalţĭ şi măestoşĭ te scutescŭ de năvălirea relelorŭ din lume, aceleaşĭ vălcele şopotitóre curgŭ şi astăḑĭ pe sub ferestrele caselorŭ tale şi aceleaşĭ cărărĭ dosnice şi lăturaşe le găsescŭ acuma, pe carĭ aşteptamŭ odată retrasŭ de ochii idealulŭ gândurilorŭ mele.

Tóte suntŭ aşa precum le-am lăsatŭ, numai ómenii s'au schimbatŭ cu desăvêrşire. Şi ca Rip van Winkle trezitŭ dintr'unŭ somnŭ îndelungatŭ, privescŭ cu uimire la figurile, ce trecŭ pe dinaintea mea, căcĭ mărturisescŭ sincerŭ pe fórte multe numai cu greu, orĭ de felŭ nu le recunoscŭ.

Cum sĕ nu, când prietinii şi vêrstnicii mai de odinióră s'au făcutŭ bărbaţĭ îngrijaţĭ de sórtea şi viitorulŭ familiei lorŭ; bărbaţii şi-au argintuitŭ pĕrulŭ şi şi-au gârbovitŭ spetele, bĕtrânii din acele vremurĭ au plecatŭ spre alţĭ ţĕrmurĭ, băeţii şi fetiţele de acum 11 anĭ s'au făcutŭ nisce voinicĭ cu inimele sĕtóse de dragoste şi nisce fecióre cu ochĭ adimenitorĭ şi cu dulcĭ surîsurĭ pe rumene buze.

In adevĕrŭ par-că visezŭ unŭ visŭ capriciosŭ şi nepriceputŭ, cunoscŭ bine locurile prin carĭ trecŭ, cunoscŭ în partea cea mai mare şi ómenii pe carĭ 'i vĕdŭ, dér ei nu suntŭ aşa precum i-amŭ lăsatŭ la plecare, şi precum credeamŭ, că 'i voiu găsi la reîntórcere.

Şi ciudatŭ lucru! Şi ei mĕ privescŭ uimiţĭ şi cu îndoielă, şi ei par'că suntŭ nedumeriţĭ, óre de suntŭ eu acela cu care a plecatŭ înainte de acésta cu 11 anĭ din mijloculŭ lorŭ.

Da, mĕ voiu fi schimbatŭ şi eu întocmai ca dênşii, ne vomŭ fi schimbatŭ cu toţii, căcĭ vremea este celŭ mai neîmpăcatŭ despotŭ din lume, care ne schimbă nu numai formele nóstre esteriόre, ci şi întréga nóstră viéţă internă, felulŭ nostru de a vedé, a gândì şi a simţi.

Acum suntŭ 11 anĭ unŭ simplŭ firŭ de érbă verde, o rază strălucitóre din sórele rĕsăritŭ în o diminéţă de primăvéră, orĭ unŭ armoniosŭ cântecŭ de pasere în mijloculŭ stejerişului înverḑitŭ mĕ scoteau din sărite, aprindeau în sufletulŭ şi inima mea dorurĭ tainice, ilusii măreţe şi neîntrecute, éră închipuirii mele tinere vĕzduchulŭ universului şi lumea cea de aevea erau prea înguste şi realitatea era astfelŭ precum o vedeam eu prin prisma fantasiei mele.

Astăḑĭ ilusiile s'au mai cernutŭ, închipuirea şĭ-a mai venitŭ în orĭ şi par'că începŭ şi eu a înţelege, ce va sĕ ḑică sarbĕda noţiune a realităţii.

Căcĭ lungă vreme suntŭ 11 anĭ de ḑile, multŭ am rătăcitŭ în larga lume şi multe bune şi rele, am esperiatŭ în lungulŭ şirŭ alŭ acestorŭ anĭ. Şi décă aşĭ sta a ţi-le înşira tóte, te-ai bucura şi a-i vĕrsa lacrimĭ, dér la tótă întêmplarea ţi-ar păré rĕu, că m'ai lăsatŭ de lângă tine şi a-i deschisŭ cuibulŭ tĕu îngustŭ tuturorŭ gândurilorŭ şi pornirilorŭ tinereţii neastêmpĕrate.

Lumea este mare şi largă, frumósă şi dăruită de Dumneḑeu sfântulŭ cu nenumĕrate bunĕtăţĭ, dér ómenii suntŭ aceia, carĭ strică bunele rênduelĭ ale lumei pămêntescĭ. Şi între mii şi milióne de ómenii rĕi şi stricaţĭ abia găsescĭ câte unulŭ cu inimă mai curată, cu sufletulŭ mai deschisŭ şi mai bunŭ. — Ér şcóla esperienţei e o şcólă frumósă şi interesantă, — dér grea şi scumpă.

Şi când după atâta rătăcire, după atâta sgomotŭ şi gónă nebună mĕ vĕdŭ reîntorsŭ érăşĭ la sinulŭ tĕu, simţescŭ o bucuriă şi mulţămire nespusă în idilica şi dulcea ta linişte şi suntŭ fericitŭ, că potŭ sĕ plimbŭ érăşĭ vederea mea încântată peste acele locurĭ, carĭ au fostŭ martore tinerei şi nevinovatei mele veselii şi potŭ sĕ-mĭ mai reamintescŭ odată întêmplările acelorŭ ḑile frumóse, carĭ au trecutŭ pentru a nu se mai întórce.

Şi când érăşĭ mĕ pregătescŭ de plecare şi voescŭ sĕ apucŭ érăşĭ pe largulŭ drumŭ alŭ lumei marĭ, îţĭ ḑicŭ unŭ sincerŭ „rĕmasŭ bunŭ“ şi îţĭ strigŭ din inimă: La revedere!

Braşovŭ, Noemvre 1891.

Dr. I. T. Mera.

Cursulu pieţeĭ Braşovŭ

din 4 Ianuarie st. n. 18 2

Bancnote românescĭ	Cump.	9.26	Vênd.	9.31
Argintŭ românescŭ	„	9.20	„	9.25
Napoleon-d'orĭ	„	9.28	„	9.33
Sire turcescĭ	„	10.58	„	10.63
Imperialĭ	„	9.58	„	9.63
Galbinĭ	„	5.45	„	5.50
Scris. fonc. „Albina" 6%		—.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	—.=	„	—.—
Ruble rusescĭ	„	112.	„	113.50
Mărcĭ germane	„	57.40	„	57.90

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena

din 2 Ianuarie a. c. 1892

Renta de aurŭ 4%	106.95
Renta de hârtiă 5%	101.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	117.50
dto argintŭ	98.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	113.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisunei]	—.-
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	—.—
Bonurĭ rurale-ungare	90 90
Bonurĭ croato-slavone	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	138.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	130.
Renta de hârtiă austriacă	92.75
Renta de argintŭ austriacă	92.50
Renta de aurŭ austriacă	109.55
Losurĭ din 1860	138.—
Acţiunile băncei austro-ungare	1012.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	331.75
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	291.75
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.58
Napoleon-d'orĭ	9.35
Mărcĭ 100 împ. germane	57 95
Londra 10 Livres sterlinge	117.85

Avisŭ d-lorŭ abonaţi!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiuine sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonaţĭ, că maĭ avemŭ din anii trecuţĭ numerĭ pentru complectarea colecţiunilorŭ „Gazeteĭ", precum şi câteva întregĭ colecţiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administraţiune în casŭ de trebuinţă.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămurtŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Administraţ. „Gaz. Trans."

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta

Trenulŭ mixtŭ: 4 óre 20 minute diminéţa.
Trenulŭ acceleratŭ (peste Cluşiu): 2 óre 48 minute după amédĭ.
Trenulŭ de persóne: 7 óre 23 minute séra.
Trenulŭ acceleratŭ (peste Aradŭ): 10 óre 24 minute séra.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ: 5 óre 15 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ: 11 óre înainte de amédĭ.
Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 19 minute după amédĭ.

3. Dela Braşovŭ la Zĕrnescĭ:

Trenulŭ mixtŭ: 8 óre 35 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ: 4 óre 55 minute după amédĭ.

Dela Braşovŭ la Ch.-Vaşarheiu.

Trenulŭ mixtŭ: 8 óre 30 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ: 3 óre 10 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ (peste Aradŭ): 5 óre 8 minute diminéţa.
Trenulŭ de persóne: 8 óre diminéţa.
Trenulŭ acceleratŭ (peste Cluşiu): 2 óre 9 minute după amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ: 10 óre 5 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 18 minute după amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ: 6 óre 58 minute séra.
Trenulŭ acceleratŭ: 10 óre 17 minute séra.

3. Dela Zĕrnescĭ. la Braşovŭ

Trenulŭ mixtŭ: 6 óre 29 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ: 1 óre 44 minute séra.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Octomvre 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3.57	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3.03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5.51	
Aghiriş	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕşel	8.14		6.39	5.47
Cluşiu	8.29	10.37	6.56	6.—
	8.46	11.10	8.20	6.18
Apahida	9.03	11.28	8.45	6.34
Ghiriş	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10.37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vinţul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8.22
Teiuşŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
	12.13		12.58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blaşiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copşa mică	1.51		2.48	9.48
	2.12		3.03	9.50
Mediaşŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabatopole	3.04		4.07	10.28
Sighişóra	3 46		4.49	11.04
Haşfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apaţa	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17		9.18	1.35
Braşovŭ	8.—	Tren de persone	10.05	2.09
		11.—		2.19
Timişŭ		2.41		3.01
Predealŭ		3.26		3.31
Bucurescĭ		9.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.
Bucurescĭ	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timişŭ	1.42		5.57	
Braşovŭ	2.18	4.20	6.58	
	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apaţa	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Haşfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighişóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediaşŭ	6.42	10.31		12.37
Copşa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blaşiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiuşŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vinţul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirişŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Cluşiu	10.45	6.08	4.53	6.52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădăşelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghîrbău				8.15
Aghireşŭ		7.02	6.11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rév		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
	2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1.40	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	T. d. per. 2.20	5 46
Glogovaţŭ	4.42	2.34	5.57
Gyorok	5.03	3.05	6.19
Paulişŭ	5.14	3.23	6.30
Radna Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5.56		7.12
Bêrzava	6.12		7.27
Soborşinŭ	6.58		8.07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52		9.53
Simeria (Piski)	9.50		10 19
Orăştia	10.16		10.50
Şibotŭ	10.36		11.16
Vinţ. de josŭ	11.—		11.44
Alba-Iulia	11.26		12.06
Teiuşŭ	11.53		12.38

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.
Teiuşŭ	3.09		1.39
Alba-Iulia	3.50		2.19
Vinţ. de josŭ	4.09		2.36
Şibotŭ	4.52		3.03
Orăştia	4.55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4.17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5.17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28		5.53
Soborşinŭ	8.03		6.24
Bêrzava	8.54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9.44	5.14	7.46
Paulişŭ	9.58	6.01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovaţŭ	10.34	6.49	8.30
Aradŭ	10.46		8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7.20	1.55	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroşenĭ

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Haţegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Baniţa	9.21	3.19	8.04
Petroşenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	6.—	10.50	6.20
Baniţa	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Haţegŭ	8.36	1.54	8.25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timişóra	8.42	2.04	8.57

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirişŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8.50
Ghirişŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	4.30	11.25
Odorheiu	7.21	2.11

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	8.15	3.15
Sighişóra	10.52	6.10

Careii-marĭ—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-marĭ

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Mureşŭ-Ludoşŭ—Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.—
Ţagu-Budateliciŭ	6.48
Bistriţa	9.59

Bistriţa—Mureşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	1.16
Ţagu-Budetelicŭ	4.15
Murĕşŭ-Ludoşŭ	7.21

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa mică	3.—	10.47	7.10
Şeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneş	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12.38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copşa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8.02	4.58	10 43
Loamneş	8.30	5.25	11.09
Şeica-mare	9 05	5.55	11.40
Copşa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea-Oşorheiu-R.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoş	3 34	9.11	3.27
Oşorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs.-Oşorh.-Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oşorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoş	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedora

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedora—Simeria (Piski)

Hunedóra	4.46	2.32	7.22
Cerna	5.11	3.—	7.50
Simeria	5.28	3.20	8.10

Brasov—Zêrnescĭ

Braşov	5.45	2.58
Zêrnescĭ	7.26	4.39

Zêrnescĭ—Braşov

Zêrnescĭ	8.—	5.20
Braşov	9.24	6.44

Braşov—Ch.-Vaşarheiu.

Braşovŭ	8.30	3.10
Uzonŭ	9.43	5.23
S.-Georgiu	10.23	5.03
C.-Vaşarheiu	12.46	7.20

Ch.-Vaşarheiu—Braşov.

Ch. Vaşarheiu	4.00	2.45
S.-Georgiu	6.32	5.17
Uzonŭ	7.00	5.45
Braşovŭ	8.08	6 53

Nota: Nume încuriadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.